

Daňové a právní zprávy

říjen 2024

Úvodník 02

Nostalgické daňové vzpomínky

Pilíř 2 05

Pilíř 2 a CbCR bezpečné přístavy –
jsou stále bezpečné a jednoduché?

Pracovní právo 10

Zrušení zaručené mzdy a rozvrhu
dovolených a další novinky z letní
novely zákoníku práce

DPH 13

Změny v registraci k DPH od roku
2025: co je třeba vědět

Judikátové okénko 18

Rozhodnutí krajského soudu
o daňových dopadech příkazu
mateřské společnosti k zahájení
výroby

Ondřej Janeček
ondrej.janecek@cz.ey.com
+420 731 627 019

Nostalgické daňové vzpomínky

V okamžiku, kdy bude laskavý čtenář procházet tyto řádky, bude jejich autor nostalgicky vzpomínat na první den v daňovém poradenství právě před 30 lety. Dovolte mi prosím trochu toho sentimentu a pojďme si spolu zavzpomínat na to, jak se svět daní za tu dobu (jedné a půl generace) změnil.

Zákony byly tehdy čerstvé (1993), krátké a úderné. Zákon o daních z příjmů měl přesně 41 paragrafů (dnes 189). Postupy účtování pro podnikatele měly pomalu větší vliv na stanovení základu daně než samotný zákon a byly často i ohmatanější. Zákon o DPH byl logicky uspořádaný a vešel se do tenkého sešítu, což se o zákonu novém, platném od vstupu do EU a direktivou odkojeném, úplně říci nedá. Celní zákoník už nemáme, nahrazen byl celoevropským kodexem. Adepty daňového poradenství obávaná trojdaň byla zcela rozprášena. Zato tu máme spousty daní nových - daň z nadměrných zisků, daň dorovnávací (bohužel jen jedním směrem), daň z uhlí, plynu a elektřiny, odvody z cigaretových filtrů a nafukovacích balónků atd.

Sazby daně byly (z pohledu poradce) přátelské - daň z příjmů 42 % pro právnické a progresivní sazba až do výše 47 % pro fyzické osoby. Sociální pojištění bez stropu, není divu, že se tehdy objevil švarcsystém, a není ani divu, že byl daňovou správou vehementně potírán (dnes se stal v řadě profesí milou samozřejmostí a daňová správa se možná spoléhá na samočisticí efekt dopadu na důchodové nároky).

Ani sankce nebyly k zahazení, u DPH 109 % p.a., u ostatních daní o třetinu nižší. Copak je dnešních 20 % fix + 15 % p.a nějaká zásadní motivace?

Judikatura v daňové oblasti prakticky neexistovala, a pokud ano, byla neveřejná. Do vzniku NSS, který je dnes trendsetterem, zbývalo ještě takřka 10 let. Dnes máme tisíce rozsudků v daňových věcech a umělá inteligenci v nich hledá ty nejrelevantnější úvahy, obraty a principy.

Výklady MF (do vzniku GFŘ zbývalo rovněž ještě 10 let) byly neveřejné a nevyzpytatelné, dobře položená a doložená otázka vedla v podobě vytouženého „čejčeka“ k významným úsporám na dani. Nechci tím říct, že dnešní GFŘ, které nevydává pro změnu žádná stanoviska, je ideální, představa nějakého transparentního kompromisu v podobě zveřejňování anonymizovaných výkladů je lákavá.

Zneužití práva se tehdy odehrávalo na půdorysu magického obdélníku 2-7-7-2 : § 2(7) správy daní = skutečný obsah > zastřený právní vztah, § 7(2) ZoÚ již předznamenával věrný a poctivý obraz. Do případů Halifax a University of Huddersfield, které považovaly existenci nedaňového důvodu za stále ještě dostatečnou pro zachování daňového benefitu, zbývalo více než 10 let. Dnes jsme se přes požadavek převažujícího nedaňového důvodu posunuli na dosah principu „zvaž všechny možnosti a vyber si tu daňově nejnevýhodnější, jinak bude zle“.

Kontroly daňových úřadů se děly na náhodné bázi - žádné datové analýzy, red-flagy, sledování sociálních sítí, křížové kontroly hlášení či automatická mezinárodní výměna informací. Kontrolovalo se hezky namátkově, padni, komu padni (pokud tedy nepřišlo udání, to bylo, je a bude navěky). V Praze 1 třeba jednou za 170 let, v Pacově každé tři roky (ne, že by se tam víc udávalo, jen tam nebylo moc koho kontrolovat). A hezky položkově, cestovní náhrady, odpisy, náklady na služby.

Převodní ceny? § 23(7) se od té doby v podstatě nezměnil, ale metodika OECD (ani jiná) nebyla, a tak se této floskuli úřady spíše vyhýbaly a pro zkušené a kreativní daňové poplatníky se nabízely možnosti. Dnes máme funkční a rizikové profily, benchmarky a závazná posouzení a dokážeme zdanit i službu poskytnutí ztrátové smluvní výroby poskytnutou mateřské společnosti, pro kterou podle smlouvy nic nevyrábíme.

Pro daňového poradce pole neorané, někdy stačilo najít správný paragraf, jindy jich bylo více, často z více předpisů, aplikovala se neúprosně logika a tvořivost a odpověď se našla. A pokud se v zákoně odpověď nenašla, či spíše se jich našlo více, nabízelo se spoléhat na „in dubio mitius“, v případě pochybností ve prospěch poplatníka. Opatrní a sofistikovaní poradci ale už tehdy aplikovali principy dnes běžné a udělali dobře - finanční úřad má totiž vždy alespoň 5 a nejvíce snad 10 let k dobru - a za tu dobu se dokážou i hodně pevně doktríny pohnout.

Pak se to sepsalo do dlouhé zprávy (hezky podrobně, protože to všechny opravdu bavilo - od daňářů, přes finančního až po nejednoho generálního ředitele (viz výše daňové sazby a sankce). Ta se pak vytiskla, poslala faxem (obvykle v pátek v noci, ale někdy až po víkendu stráveném celým týmem společně v kanceláři) a pak se projednala na osobním jednání s klientem. Pokud ani v neděli ve 23:59 nebylo hotovo, strčil se do faxu prázdný papír (odpověď musel klient dostat ve slíbeném termínu „do konce týdne“), pak se celou noc vyšívalo a v pondělí ráno se omyl s faxem vyřešil a zpráva přeposlala. Dneska se to sfoukne někde po teamsech, výstup se nahraje na cloud, v trackeru odškrtně políčko a vypíše nový tendr, kdo to dokáže udělat ještě levněji.

Jó, zlatý devadesátky...

Výklady MF (do vzniku GFŘ zbývalo rovněž ještě 10 let) byly neveřejné a nevyzpytatelné, dobře položená a doložená otázka vedla v podobě vytouženého „čejčeka“ k významným úsporám na dani. Nechci tím říct, že dnešní GFŘ, které nevzdává pro změnu žádná stanoviska, je ideální, představa nějakého transparentního kompromisu v podobě zveřejňování anonymizovaných výkladů je lákavá.

Pilíř 2

Karel Hronek
karel.hronek@cz.ey.com
+420 731 627 065

Tereza Pospíšilová
tereza.pospisilova@cz.ey.com
+420 731 627 068

Pilíř 2 a CbCR bezpečné přístavy – jsou stále bezpečné a jednoduché?

Plná pravidla Pilíře 2 jsou extrémně komplikovaná. Naše původní představa o CbCR bezpečných přístavech byla, že by jejich kalkulace a dokumentace měla být jednoduchá. Nicméně s každou novou interpretací OECD se nám původní představa jeví poněkud naivní. Zejména Administrative Guidance z prosince minulého roku přichází s rozličnými podmínkami a pravidly, které je nutno sledovat a dodržet, aby měly společnosti vůbec šanci bezpečné přístavy kvalifikovaně testovat.

Hybridní arbitrážní uspořádání

Jedním z těchto nových pravidel jsou tzv. hybridní arbitrážní uspořádání. Velmi zjednodušeně tato pravidla dle našeho chápání míří zejména na vybrané struktury, které na jedné straně vylepšují efektivní sazbu daně a na straně druhé nezpůsobují dodatečný daňový náklad (či účetní výnos). Za takovéto situace by obecně mělo dojít k „očištění“ efektivní sazby daně o pozitivní vliv takového uspořádání s datem započetí/změny po 15. prosinci 2022.

Praktická ukázka

Co by mohla být praktická ukázka struktury, na kterou by tato limitace mohla dopadnout?

Řekněme, že máme společnost A (z jurisdikce A), u níž to vypadá, že její očekávaná efektivní sazba daně v roce 2024 bude pod 15 %.

Představme si, že spřízněná společnost B (z jurisdikce B) na konci roku 2023 poskytne úvěr společnosti A.

Společnost B má materiální historické daňové ztráty, které by jinak nebyla schopna využít. Tyto ztráty uplatní proti zdanitelným výnosům, které plynou z úvěru poskytnutého společnosti A.

Na druhou stranu, společnost A si úroky z daného úvěru neuplatní pro lokální daňové účely (tedy její splatná daň bude vyšší, než by byla v případě uplatnění nákladu).

Výsledkem této struktury je tedy vylepšení efektivní sazby daně společnosti A bez dodatečné daně u společnosti B.

Přijde nám, že na tuto situaci by mohla dopadnout speciální limitace hybridních arbitrážních uspořádání. Pro účely posuzování naplnění podmínek CbCR bezpečných přístavů u společnosti A by zjednodušeně mělo být odhlédnuto od pozitivního vlivu tohoto uspořádání na její efektivní sazbu daně.

Co si z toho vzít

Bezpečné přístavy už nejsou tak jednoduché a bezpečné, jak se nám původně zdálo. Před jejich aplikací si skupiny musí odškrtnat naplnění rozličných testů a pravidel. Rádi vám s tím pomůžeme.

Pokud vás tato oblast zajímá, obraťte se prosím na autory článku nebo na poradenský tým, se kterým obvykle spolupracujete.

Bezpečné přístavy už nejsou tak jednoduché a bezpečné, jak se nám původně zdálo. Před jejich aplikací si skupiny musí odškrtnat naplnění rozličných testů a pravidel – jedno z nich se týká tzv. hybridních arbitrážních uspořádání.

Pracovní právo

Barbora Suchá
barbora.sucha@cz.eylaw.com
+420 704 865 122

Magdalena Hamáčková
magdalena.hamackova@cz.eylaw.com
+420 735 729 362

Zrušení zaručené mzdy a rozvrhu dovolených a další novinky z letní novely zákoníku práce

Dne 31. července 2024 byla ve Sbírce zákonů vyhlášena takzvaná letní novela zákoníku práce.¹ Převážná část ustanovení novely nabyla účinnosti hned další den, tedy 1. srpna 2024.

Některá ustanovení letní novely – zejména možnost samorozvrhování pracovní doby – měla být původně zahrnuta do stále projednávané flexinovy zákoníku práce, která má přinést další podstatné změny do českého pracovního práva. Nakonec však samorozvrhování Ministerstvo práce a sociálních věcí zařadilo už do letní novely, aby jejich schvalování usnadnila, účinnosti však mají nabýt až 1. ledna 2025.

Zrušení zaručené mzdy a úprava zaručeného platu

Novela zrušila kompletně celou úpravu zaručené mzdy v soukromé sféře. Zaměstnavatelé si tak při nastavování odměňování nově musí hlídat pouze dodržování jediného číselného kritéria, tedy minimální mzdy. Už nemusí povinně rozřazovat zaměstnance do 8 kategorií podle typu jejich práce, aby dokázali ohlídat, že je dodržena příslušná úroveň zaručené mzdy. Pokud máte zaručenou mzdu upravenou například ve mzdových předpisech, je nyní možné a vhodné tuto úpravu revidovat.

Administrativní zátěž se tedy díky novele snížila, ovšem řádné kategorizaci všech pozic podle objektivních kritérií se zaměstnavatelé s blížící se úpravou rovného odměňování dle směrnice EU 2023/970 stejně nevyhnou.

V platové sféře pak došlo letní novelou ke zjednodušení v úpravě zaručeného platu, když byl počet platových úrovní snížen z osmi na čtyři.

Valorizační mechanismus minimální mzdy

Novela zavedla nový způsob určování minimální mzdy. Aktuálně minimální mzdu stanoví vláda nařízením a ke změnám často dochází těsně před koncem kalendářního roku. Mzdové náklady zaměstnanců pohybujících se kolem minimální mzdy tak jsou pro zaměstnavatele nepředvídatelné a výpočtové mechanismy navázané na minimální mzdu rovněž.

¹ Celý text novely je dostupný [ZDE](#).

Nový systém valorizace má být předvídatelnější. Vláda bude schvalovat koeficient pro výpočet minimální mzdy na dva roky dopředu. Ten se následně vynásobí predikcí průměrné hrubé měsíční mzdy v národním hospodářství a výslednou výší minimální mzdy na další rok MPSV zveřejní vždy do 30. září. Minimální mzda pro rok 2025 tak bude podle sdělení MPSV činit 20 800 Kč za měsíc a 124,40 Kč za hodinu.

Rozvrhování pracovní doby zaměstnancem

Novinkou, kterou novela od roku 2025 přinese do zákoníku práce, je možnost přenést rozvrhování pracovní doby na zaměstnance. Možnost sám si rozvrhovat pracovní dobu lze dosud využít pouze u zaměstnanců pracujících na dálku, nově si to budou zaměstnavatelé moci sjednat s kterýmkoli zaměstnancem. Budou k tomu potřebovat písemnou dohodu, ve které si nastaví bližší podmínky rozvrhování pracovní doby do směn. Dohodu o samorozvrhování pracovní doby bude možné rozvázat písemnou dohodou stran nebo písemnou výpovědí s patnáctidenní výpovědní dobou běžící ode dne doručení.

I v situaci, kdy si zaměstnanci sami rozvrhují pracovní dobu, ovšem musí respektovat omezení maximální délky směny na dvanáct hodin a dodržovat povinné přestávky v práci. Zároveň musí být naplněna stanovená či sjednaná týdenní pracovní doba.

Pokud by zaměstnavatel nechal zaměstnance rozvrhovat si pracovní dobu samostatně bez příslušné písemné dohody nebo by porušil další zákonné povinnosti související s rozvrhováním pracovní doby zaměstnancem, hrozí mu nová pokuta ze strany inspekce práce, a to až do výše 300 000 Kč.

Zrušení povinnosti vytvářet písemný rozvrh dovolené

Zjednodušením prošla rovněž oblast plánování dovolené. Legislativce se rozhodl vypustit povinnost zaměstnavatelů každoročně vyhotovovat

písemný rozvrh čerpání dovolené na celý rok předem, podle důvodové zprávy především s cílem snížit administrativní zátěž. Dalším uváděným důvodem je zamezení časté praxi, kdy zaměstnavatel na začátku roku formálně rozvrh dovolené sestaví, ale v praxi se jím určování dovolené z různých důvodů neřídí (například i pro změnu počtu odpracovaných hodin).

Další změnou v úpravě čerpání dovolené je vypuštění pravidla, že „*dovolená by měla být čerpána zpravidla vcelku*“. Stále však platí, že alespoň část dovolené musí být čerpána po dvou týdnech vcelku.

Pozor: novela nic nemění na povinnosti zaměstnavatele oznámit zaměstnanci konkrétní dobu čerpání dovolené nejméně 2 týdny předem, případně v kratší lhůtě sjednané se zaměstnancem.

Změny v kolektivním vyjednávání

Novela změnila i průběh jednání o uzavření kolektivní smlouvy v případě, kdy u zaměstnavatele působí více odborových organizací. Dle dřívější úpravy byl zaměstnavatel v takovém případě povinen jednat o uzavření kolektivní smlouvy se všemi odborovými organizacemi, pokud se odborové organizace mezi sebou nedohodly jinak. V případech, kdy se odborové organizace neshodly, docházelo k patové situaci a kolektivní smlouvu nebylo možné uzavřít.

Nově může zaměstnavatel v případě neshody odborových organizací uzavřít kolektivní smlouvu s odborovou organizací s největším počtem členů. Kolektivní smlouvu nicméně není možné uzavřít, pokud s tím písemně vyjádří nesouhlas nadpoloviční většina všech zaměstnanců. Ta rovněž může určit, s jakou odborovou organizací má zaměstnavatel kolektivní smlouvu uzavřít.

Závěrem

Tato novela zákoníku práce, schválená a rovnou účinná mezi letními dovolenými, navíc zastíněná projednávanou flexibilní novelou, trochu unikla pozornosti. Nicméně řadu schválených užitečných změn by zaměstnavatelé měli promítnout do své praxe - zkontrolovat, jestli někde zbytečně nepoužívají zrušenou zaručenou mzdu; vytipovat zaměstnance, u kterých by dávalo smysl samorozvrhování pracovní doby; zrušit formální roční plán dovolených. A také rovnou počítat s minimální mzdou na rok 2025 ve výši 20 400 Kč.

V případě dalších dotazů se, prosím, obraťte na autorky článku nebo na další členy advokátní kanceláře EY Law či týmu EY, se kterými spolupracujete.

Novela zákoníku práce, která z většiny nabyla účinnosti 1. srpna 2024, přinesla zásadní změny například v oblasti minimální a zaručené mzdy. Od roku 2025 navíc zruší povinný roční rozvrh dovolených a legalizuje variantu samorozvrhování pracovní doby pro všechny zaměstnance, se kterými se na tom zaměstnavatel dohodne.

DPH

Ivana Krylová
ivana.krylova@cz.ey.com
+420 731 627 005

Otakar Souček
otakar.soucek@cz.ey.com
+420 225 335 573

Změny v registraci k DPH od roku 2025: co je třeba vědět

Novela zákona o DPH, s plánovanou účinností od 1. ledna 2025 (nyní po druhém čtení v Poslanecké sněmovně), přináší změny v pravidlech pro povinnou registraci pro malé podniky při překročení obratu. Změna se dotkne nejen způsobu sledování obratu, ale i lhůty pro splnění registrační povinnosti nebo okamžiku vzniku plátcovství. Zároveň se malým podnikům otevírá možnost využívat osvobození od daně v ostatních členských státech EU, pokud nepřesáhnout roční obratový limit Unie nebo limit stanovený příslušným členským státem, v němž chtějí osvobození využít.

Současná pravidla

Aktuálně musí podnikatelé sledovat svůj obrat za posledních 12 kalendářních měsíců. Pokud v tomto období dosáhnou obratu 2 000 000 Kč, jsou povinni se zaregistrovat k DPH do 15 dnů od konce měsíce, v němž obrat překročili. Plátcem se stávají se zpožděním (např. při překročení obratu kdykoli v průběhu ledna až s účinností od března, nestanou-li se plátcem z jiného titulu dříve). Podnikatelé tedy nemusí zatěžovat svá skutečná plnění daní jeden až dva měsíce po překročení obratu.

Nová pravidla

Změny v pravidlech vycházejí z unijního práva, konkrétně z transpozice směrnice Rady (EU) 2020/285, která se týká zvláštního režimu pro malé podniky.

Způsob výpočtu obrátu

Novela zavádí změnu v počítání obrátu z 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců na kalendářní rok. Do obrátu se započítávají i některá osvobozená plnění nebo tzv. „fiktivní plnění“ (typicky bezúplatná plnění, přemístění vlastního zboží z tuzemska do jiného členského státu atp.).

Limity obrátu pro povinnou registraci

Novela stanovuje dva limity obrátu, od nichž se odvíjí, od jakého okamžiku se osoba povinná k dani stane plátcem DPH:

- ▶ „Původní“ limit 2 000 000 Kč – po jeho dosažení se podnikatel stává plátcem DPH od prvního dne následujícího kalendářního roku. Dobrovolně se však plátcem může stát již dnem bezprostředně následujícím po dni překročení tohoto limitu, a to za podmínky splnění registrace v zákonné lhůtě (blíže viz dále).
- ▶ „Nově zavedený“ limit 2 536 500 Kč (ekvivalent unijního limitu 100 000 EUR) – po dosažení tohoto vyššího limitu se podnikatel stává plátcem DPH okamžitě následující den.

Do budoucna také nelze vyloučit ani další zpřísnění - Soudní dvůr EU potvrdil v případě prodeje nemovitostí, že stát může vyžadovat odvod DPH již z plnění, kterým byl obrat překročen.

Režim DPH před vznikem plátcovství

Do doby vzniku plátcovství je osoba povinná k dani osvobozena od uplatňování DPH na výstupu bez nároku na odpočet.

Povinná registrace plátce

Přihlášku k registraci bude nutné nově podat vždy do 10 pracovních dnů ode dne překročení příslušného obrátu. Lhůta pro povinnou registraci plátce se tak významným způsobem zkracuje. Nesplnění registrační povinnosti může být sankcionováno pokutou dle § 247a daňového řádu.

Zvláštní režim pro malé podniky napříč EU

Malé podniky z EU mají nyní příležitost být osvobozeny od DPH v jiných členských státech za předpokladu, že jejich roční obrat v předchozím ani běžném roce nepřekročil celounijní limit 100 000 EUR, ani prahovou hodnotu určenou daným členským státem, ve kterém si přejí osvobození uplatnit.

Pokud se podnikatelé rozhodnou do režimu pro malé podniky v jiném členském státě vstoupit, budou se muset do tohoto režimu nejprve zaregistrovat u správce daně ve státě svého usazení.

Po registraci budou povinni podávat kvartální hlášení (oznámení) o svých plněních v rámci celé EU. Hlášení budou důležitá pro sledování jejich ročního obrátu Unie. Při překročení obrátového prahu již nebudou moci využívat osvobození od DPH v jiných členských státech.

Zvláštní režim pro malé podniky z EU v ČR

Podnikatelé z jiných členských států EU registrovaní do zvláštního režimu pro malé podniky budou nově moci využít osvobození od české DPH, pokud v tuzemsku nepřekročí obrat 2 miliony Kč za kalendářní rok. Pokud by tuzemský nebo unijní limit překročili, možnost uplatnění osvobození od daně pro ně v ČR končí.

Zvláštní režim pro malé podniky z ČR v EU

Čeští podnikatelé zaregistrovaní ve zvláštním režimu pro malé podniky budou muset sledovat, zda jejich celkový obrát v rámci EU nepřekročil 2 536 500 Kč (ekvivalent 100 000 EUR). Při překročení limitu by již nemohli přeshraniční režim pro malé podniky v rámci EU využívat.

Pokud však v tuzemsku nepřekročí národní obrátový limit 2 mil. Kč, mohou i nadále zůstat neplátcem alespoň v ČR.

Zneužití práva jako hlavní motor změn

Daňová správa si od nových pravidel slibuje, mimo jiné, omezení nekalých praktik zneužívajících stávající časový rozdíl mezi okamžikem překročení obrátu a samotným vznikem plátcovství DPH.

V praxi nezřídka dochází k situacím zneužití, ať už skrze řetězení účelově zakládaných společností, které pokračují ve výkonu identické ekonomické činnosti (se shodným zázemím a zdroji) jako jejich předchůdce, který by se jinak stal plátcem DPH a musel začít odvádět daň (viz např. rozsudek Krajského soudu v Ostravě č. j. 22 Af 24/2022 - 97, kde byla taková struktura označena /zatím nepravomocně/ jako zneužití práva), nebo skrze účelové deregistrace a obnovené registrace k DPH.

Důležitým milníkem je čerstvý rozsudek Soudního dvora EU ve věci C-171/23, kde Soudní dvůr uzavřel, že založení nové společnosti a využití režimu osvobození od DPH, který byl původně aplikován na jinou společnost, může být považováno za zneužívající praktiku. Soudní dvůr zdůrazňuje, že unijní právo nelze zneužívat pro dosažení neoprávněných výhod a je nutné zajistit, aby byly daňové strategie v souladu s jeho cíli. Rozsudek má přímý dopad na podniky, které by mohly být motivovány k přerušení daňové kontinuity činnosti předchozí společnosti za účelem vyhnout se plátcovství DPH, a posiluje tak důležitost transparentnosti a spravedlnosti v daňovém systému.

Závěrem

Drobným českým podnikatelům nová pravidla umožní především lépe plánovat své daňové strategie a využívat výhod jednotného trhu EU, aniž by se museli obávat okamžité registrace k DPH.

Pokud budete mít k výše uvedenému tématu jakékoliv otázky, kontaktujte prosím autory článku nebo svůj oblíbený poradenský tým.

Drobní podnikatelé se musí připravit na novou metodu sledování a počítání obrátu, na kratší lhůtu pro povinnou registraci nebo na nový okamžik vzniku plátcovství. Kvůli zneužívajícím praktikám se má okamžik vzniku plátcovství významně zkrátit. Malým podnikům v EU se otevírá možnost využít osvobození od DPHi v jiných členských státech.

Judikátové okénko

A close-up, high-angle photograph of a wooden gavel resting on a blue book cover. The gavel is made of dark wood and has a large, rounded head with a flared top. The handle is also made of wood and is attached to the head. The book cover is a deep blue color with a textured surface. The lighting is dramatic, with strong highlights and shadows, creating a sense of depth and texture.

Lucie Karpíšková
lucie.karpiskova@cz.ey.com
+420 731 627 067

Rozhodnutí krajského soudu o daňových dopadech příkazu mateřské společnosti k zahájení výroby

Krajský soud (KS) nedávno rozhodl ve sporu týkajícím se situace, kdy mateřská společnost vydala pokyn k zahájení výroby součástek pro automobilový průmysl, na jehož základě dceřiná společnost vynakládala náklady spojené se zahájením dané výroby. Podle názoru správce daně měly tyto náklady být české společnosti kompenzovány, neboť daná společnost jako výrobce s omezenými funkcemi a riziky by neměla dané náklady nést.

Situace

V roce 2011 bylo rozhodnuto mateřskou společností, že česká dceřiná společnost bude vyrábět součástky pro automobilový průmysl. V důsledku tohoto rozhodnutí česká společnost vynaložila významné náklady na zahájení dané výroby, a realizovala tak v kontrolovaném období ztrátu.

Předmět sporu

Správce daně poukázal na to, že mateřská společnost nekompenzovala dceřiné společnosti, která je v pozici smluvního výrobce s omezenými funkcemi a riziky, náklady spojené se zahájením výroby, což považoval za narušení principu tržního odstupu.

Česká společnost argumentovala tím, že za kontrolované zdaňovací období nedošlo k žádným transakcím se spojenými osobami ve smyslu smluvního vztahu, ale docházelo pouze k vynaložení nákladů spojených s realizací nové výroby. Navíc argumentovala tím, že i nezávislý smluvní výrobce by investoval do zahájení výroby, jejíž pomocí by následně generoval příjem odpovídající zásadě tržního odstupu.

Správce daně naopak argumentoval tím, že směrnice OECD sice start-up náklady považuje za legitimní podnikatelský důvod, nicméně tyto je nutné posoudit vždy s ohledem na postupované funkce (v daném případě limitované). Zároveň zdůraznil, že nezávislé subjekty jednající pod vlastní podnikatelskou zodpovědností by zcela logicky nepřistoupily na příkaz svého obchodního partnera k zavedení zcela nové výroby, pokud by jim dané rozhodnutí nebylo kompenzováno adekvátním ekonomickým přínosem.

Správce daně dále podotkl, že úprava převodních cen dle § 23 odst. 7 zákona o daních z příjmů je činěna pouze pro úpravu základu daně a nezakládá žádné nové závazkové vztahy mezi spojenými osobami.

Spornou otázkou tedy bylo, zda lze příkaz mateřské společnosti k zahájení výroby a s ním související náklady podřadit pod § 23 odst. 7 zákona o daních z příjmů a zda byla mateřská společnost v daném případě povinna náklady spojené se zahájením výroby kompenzovat.

Rozhodnutí KS

KS rozhodl ve prospěch české společnosti a rozhodnutí správce daně zrušil.

KS uvedl, že náklady na zahájení výroby vynaložené v souvislosti s příkazem mateřské společnosti o zahájení dané výroby nelze považovat za transakci mezi spojenými osobami ve smyslu § 23 odst. 7 zákona o daních z příjmů. Klíčovým argumentem soudu bylo, že se nejednalo o klasickou obchodní transakci (smluvní závazkový vztah), ale o rozhodnutí mateřské společnosti o obchodním vedení české společnosti.

Soud dále konstatoval, že znakem spojených osob ve vztahu mateřské a dceřiné společnosti je zajisté to, že mateřská společnost rozhoduje o výrobním směřování své dceřiné společnosti. Mateřská společnost na základě tohoto rozhodnutí neobdržela žádný přímý zisk a ani nic nenásvědčuje tomu, že by nyní posuzované jednání mateřské společnosti způsobilo české společnosti škodu. Zároveň racionalitu daného rozhodnutí nikdo nezpochybňoval.

KS nakonec specificky uvedl, že ztráta české společnosti má být kompenzována nikoliv za zdaňovací období startovací fáze nové výroby, ale výhradně v obdobích následujících, v nichž již dochází k prodeji spojeným osobám, a to v souladu s principem tržního odstupu.

Závěr

Ačkoli rozsudek KS představuje, z našeho pohledu, zajímavý pohled na danou problematiku převodních cen, obdobným způsobem rozhodl již v minulosti Nejvyšší správní soud (NSS), a to v souvislosti s likvidační materiálu při ukončení výroby na základě pokynu mateřské společnosti².

Základní princip tržního odstupu vychází z předpokladu, že transakce (ceny) sjednané mezi spojenými osobami by byly sjednány mezi nespojenými osobami v běžných obchodních vztazích. Dá se tedy očekávat, že nezávislý subjekt by vstoupil do dané transakce (obchodního ujednání) pouze tehdy, pokud by mu byla garantována návratnost jeho investice a zároveň související odměna. Správce daně i KS však na předmětnou transakci pohlížel pouze izolovaně z pohledu zahájení předmětné výroby. Stejný přístup měl správce daně i NSS ve zmíněném starším rozsudku.

Bude zajímavé sledovat, zda tato rozhodnutí budou obecnějším impulsem pro posuzování transakcí mezi spojenými osobami v širším kontextu celé transakce / podnikání daného subjektu v delším horizontu než jeden rok, a to jak na straně daňové správy, tak poplatníků.

V případě dotazů kontaktujte autory článku nebo poradenský tým EY, se kterým spolupracujete.

KS rozhodl, že příkaz mateřské společnosti k zahájení výroby a s tím spojené náklady nelze považovat za transakci mezi spojenými osobami, ale jedná se pouze o obchodní vedení české společnosti, kdy mateřská společnost rozhodla o jejím výrobním směřování.

KONTAKTY

V případě jakýchkoliv dotazů se prosím obraťte na svého kontaktního partnera nebo manažera.

Zdanění společností

Lucie Říhová	+420 731 627 058
Libor Frýzek	+420 731 627 004
Ondřej Janeček	+420 731 627 019
Jana Wintrová	+420 731 627 020
Radek Matušík	+420 603 577 841

DPH a cla

David Kužela	+420 731 627 085
Stanislav Kryl	+420 731 627 021

Zdanění fyzických osob

Martina Kneiflová	+420 731 627 041
Ondřej Polívka	+420 731 627 088

Právo

Ondřej Havránek	+420 703 891 387

EY

+420 225 335 111
ey@cz.ey.com
www.ey.com/cz

Přihlášení k odběru

Pokud si přejete, aby naše daňové a právní zpravodajství dostával na e-mail i někdo z Vašich kolegů či známých, prosím přepošlete mu tento e-mail a může se přihlásit k odběru [zde](#).

Odhlášení z odběru

Nepřejete-li si odebrat Daňové a právní zprávy EY, prosím kontaktujte Marii Kotalíkovou: marie.kotalikova@cz.ey.com.

EY | Building a better working world

Smyslem EY je přispívat k tomu, aby svět fungoval lépe. Proto pomáháme klientům, našim zaměstnancům i širšímu společenství vytvářet dlouhodobé hodnoty a posilovat důvěru v kapitálové trhy.

Týmy odborníků EY, vybavené nejmodernějšími technologiemi, působí ve více než 150 zemích celého světa – provádějí audity a poskytují klientům širokou poradenskou podporu, která jim umožňuje růst, transformovat se a efektivně fungovat.

Naši auditoři, konzultanti, právní a daňoví poradci i odborníci na strategické a transakční poradenství si kladou ty správné otázky a dokážou najít ty správné odpovědi na složité problémy dnešního světa.

Název EY zahrnuje celosvětovou organizaci a může zahrnovat jednu či více členských firem Ernst & Young Global Limited, z nichž každá je samostatnou právnickou osobou. Ernst & Young Global Limited je britská společnost s ručením omezeným garancí, která neposkytuje služby klientům. Informace o tom, jak EY shromažďuje a používá osobní údaje, a o právech fyzických osob stanovených právními předpisy o ochraně osobních údajů jsou k dispozici na ey.com/privacy. Členské firmy EY neposkytují právní služby v zemích, kde to zákon neumožňuje. Podrobnější informace o naší organizaci najdete na našich webových stránkách ey.com.

© 2024 Ernst & Young, s.r.o. | EY Law advokátní kancelář, s.r.o.
Všechna práva vyhrazena.

ED None

Tento materiál má pouze všeobecný informační charakter, na který není možné spoléhat se jako na poskytnutí účetního, daňového ani jiného odborného poradenství. V případě potřeby se prosím obraťte na svého konkrétního poradce.

ey.com

Víte, že?

- ▶ EY představilo online průvodce pro jednodušší orientaci ve vízové problematice pro mobilní zaměstnance? [🔗](#)
- ▶ NSS se v nedávném rozsudku zabýval otázkou zahrnutí výdajů na výrobu tzv. nultých sérií do odpočtu na podporu výzkumu a vývoje? [🔗](#)
- ▶ EY publikovalo zajímavý materiál obsahující ilustrativní konsolidované finanční výkazy sestavené dle IFRS? [🔗](#)
- ▶ OECD pořádala ceremoniál u příležitosti spuštění tzv. STTR MLI? [🔗](#)
- ▶ Nedávné rozhodnutí NSS zdůrazňuje, že posouzení, zda se licenční (nebo obdobný) poplatek má či nemá zahrnout do celní hodnoty dováženého zboží, je složitým úkolem, který se však řídí poměrně jasnými pravidly? [🔗](#)
- ▶ Ve Sbírce zákonů bylo publikováno nařízení vlády o výši všeobecného vyměřovacího základu za rok 2023 a přepočítacího koeficientu pro úpravu všeobecného vyměřovacího základu za rok 2023 [🔗](#)